

<http://www.diva-portal.org>

This is the published version of a chapter published in *Snabbtänkt: Reflektioner från valet 2018 av ledande forskare*.

Citation for the original published chapter:

Jangdal, L. (2018)

Från vovvar till valvaka: Varierande fokus på hyperlokala nyhetssajter

In: Nord, L., Grusell, M., Bolin, N. & Falasca, K. (ed.), *Snabbtänkt: Reflektioner från valet 2018 av ledande forskare* (pp. 88-). Sundsvall: Mid Sweden University, DEMICOM

N.B. When citing this work, cite the original published chapter.

Permanent link to this version:

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:miun:diva-35117>

Från vovvar till valvaka – varierande fokus på hyperlokala nyhets sajter

Sista veckan inför valet exploderade den politiska nyhetsbevakningen i de traditionella medierna. Däremot varierade valrapporteringen bland de så kallade hyperlokala medieaktörerna – små oberoende nyhetsförmedlare som bevakar ett geografiskt avgränsat område vanligtvis på en digital plattform. I Sverige finns ett knappt hundratal hyperlokala medier som har uppstått i takt med att de stora medieföretagen har blivit ännu större, centraliserat sin verksamhet och avvecklat lokala redaktioner.

Med ett nytt medielandskap och förändringar i presstödet, som bland annat ska motverka vita fläckar på mediekartan, är det spännande att undersöka vilken demokratisk funktion de relativt nya medieaktörerna fyller då många av dem värnar sitt demokratiska bidrag.

Men i vilken omfattning rapporterar de om politiska nyheter och vilka kommer till tals? Hur ser det ut på de sajter i kommuner där annan nyhetsbevakning saknas helt eller är begränsad? Skiljer sig innehållet där från kommuner där medienärvaron är hög? I en ny studie ska ett slumpvis urval av hyperlokala artiklar under valveckan jämföras med innehållet en vecka exakt ett halvår innan valet. Någon sådan studie har hittills inte gjorts. Sammanställningen är långt ifrån klar, men några reflektioner går redan att göra.

Vissa hyperlokala sajter publicerade inte något valmaterial över huvud taget under hela valveckan. Sajter i glesbygden som har profilerat sig med en tydlig fokus på trakten och lokala livsstilsreportage fortsatte med det som om inget av de tre valen hade någon relevans för läsarna.

Arjeplognytt rapporterade bland annat om en löparfest vid polcirkeln, en familj som föder upp slädhundar samt om en lokal sameförening som fyllde 100 år. Sajten Sveg.se i Härjedalen publicerade på valdagen ett bildreportage från en skotertävling på öppet vatten, samt ett referat från valdagens hemmamatch för det lokala fotbollslaget.

De hyperlokala medieaktörerna som året runt prioriterar politiska frågor verkade å andra sidan göra det i ännu större utsträckning inför valet. Till den kategorin hör Frilagt Hässleholm, som lanserar sig som en leverantör av oberoende lokala nyheter och granskningar. Där hittade läsarna frågor till samtliga partier i kommunen inom en rad ämnen: om fler verksamheter ska säljas eller läggas ut på entreprenad, om fibernätet ska drivas i kommunal regi, om kommunen

bör låna ut burkinis till muslimska flickor samt hur partierna ska se till att kommunens förvaltningar följer lagen om diarieföring, för att nämna ett axplock.

Andra små medieaktörer valde att lyfta fram vissa nyckelfrågor. Bättre stadsdel, som är en lokal nyhetssajt i Stockholm för Hägersten-Liljeholmen, Älvsjö, Hornstull och Bredäng, publicerade en lokal valguide med avsnitt som ”Så tycker politikerna om kollektivtrafiken”. Siljan News anordnade valdebatter, och Bollebygdsnyheter som normalt sett sparsamt publicerar rörlig bild gjorde tv-inslag från valdebatter.

Smålands fristående nättidning Höglandsnytt erbjöd en valvaka, liksom Sydnärkenytts redaktion som var igång under söndagskvällen och långt in på natten för att bevaka utgången i deras kommunval. Några av de små nättidningarna avstod från löpande rapportering men prioriterade krönikor och analyser inför valet. Dit hörde den ideella redaktionen Spanaren, som granskar makten i Göteborg, om än med sporadiska uppdateringar.

En sak som stack ut under valveckan var att flera hyperlokala sajter upplät utrymme högst upp i nyhetskolumnen på startsidan för partimärkta debattartiklar. Några exempel är Burlövs Nyheter, Bloggen Lokaltidningen i Säter samt Magazin 24 – varav den sistnämnda ändå har en särskild flik och undersida för debatt.

Anmärkningsvärt få av de hyperlokala medieaktörerna tog öppet politisk ställning inför valet, till skillnad från traditionella tidningsföretag som har en tydlig partimärkning på sina ledarsidor. Torslanda Tidningen, som tillhör en av de få hyperlokala nättidningarna som faktiskt publicerar en ledare, uppmanade sina läsare att rösta men förespråkade inte något visst block: ”Gå och rösta. Gör det bara.” Bollebygdsnyheter var desto mer explicit. På redaktionell plats i en artikel, som varken var märkt ledare eller krönika, skrev journalisten: ”Du har sju seriösa partier att välja mellan – välj något av dem och välj bort Sverigedemokraterna.”

Om man sätter synlighet i medierna i relation till partiernas storlek visar tidigare mätningar av de traditionella medierna att Sverigedemokraterna är det parti som överbevakats mest under de senaste valrörelserna. Vid en första anblick verkar så inte vara fallet på de oberoende hyperlokala nyhetssajterna.

Man brukar säga att alla sätt är bra utom de dåliga. Till bra valbevakningen får man väl räkna alla publiceringar som underlättar för allmänheten att kunna fatta ett initierat demokratiskt beslut. Till den mindre bra kategorin hör ensidig journalistik, och till den dåliga falangen hör direkt missvisande, felaktig eller snedrepresenterad bevakning. Statliga pressutredningar har flera gånger slagit fast att mediernas huvuduppgifter är att informera, granska och vara ett forum för debatt. Men att roa och underhålla är inte heller att förringa.

I slutskedet av valrörelsen skakade flera av de hyperlokala sajterna liv i en Sifundersökning från i fjol som visade att svenskar förknippar bilmärken med olika partier – vilket kunde avslöja dina sympatier på väg till vallokalen. Några av de mest tydliga uppfattningarna är att moderaterna ofta kör BMW, Mercedes och Audi, att väljarna i Vänsterpartiet föredrar Fiat, och att socialdemokrater kör Volvo, Saab eller Skoda. Vilka signaler jag skickade genom att cykla för att lägga min röst framgick inte.